

ПЛАКЕТЕ ЗА ДОПРИНОС ПРОГРАМСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ КОЛАРЧЕВЕ ЗАДУЖБИНЕ

ДР МИЛАН М. ЋИРКОВИЋ

Милан М. Ћирковић научни је саветник Астрономске опсерваторије у Београду и сарадник Института за будућност човечанства при Филозофском факултету Оксфордског универзитета. Дипломирао је теоријску физику на Физичком факултету у Београду 1994. Магистрирао је геонауке 1995. на Државном универзитету Њујорка у Стони Бруку. На истом одбранио је 2000. године докторат из астрофизике. Поља његовог посебног интересовања су астрофизичка космологија, астробиологија, анализа ризика и филозофија науке. Објавио је четири научне монографије. Најновија је *The Great Silence: Science and Philosophy of Fermi's Paradox*, Oxford University Press, 2018. Аутор је првог уџбеника из вангалактичке астрономије на јужнословенским језицима (*Увод у вангалактичку астрономију*, Универзитет у Новом Саду, 2008). Један је од уредника зборника *Global Catastrophic Risks* (Oxford University Press, 2008; српско издање: *Ризици глобалних катастрофа*, Хеликс, 2011), који је представљен и позитивно оцењен у бројним светским научним часописима. Објавио је и око 150 научних, стручних и прегледних радова у научним часописима и зборницима, као и преко 100 есеја, популарних и новинских текстова. Превео више књига, укључујући наслове Ричарда Фајнмена, сер Роџера Пенроуза, Пола Дејвиса и Дејвида Раупа.

Упоредо са научно-истраживачким радом, др Ћирковић има и запажен ангажман на пољу популаризације и промоције науке. Није претерано рећи да је он један од најупорнијих и најхрабријих прегалаца у овој, нашој средини тако неопходној делатности. С тога је сарадња Центра за предавачку делатност Коларчеве задужбине са др Ћирковићем на ширењу научне културе и писмености, од самих почетака његове научне каријере, била логична и плодотворна. Увидом у прецизну документаацију Центра за предавачку делатности, показује се да је др Ћирковић до сада у програмима Центра учествовао преко 35 пута, највише је држао појединачна предавања и ауторске циклусе, али не мали број његових наступа на нашој трибини чинила су учешће у промоцијама књига, разговорима и дискусијама. Овде ћемо истаћи само неколико програма: ауторски циклус НАСТАЊИВОСТ СВЕМИРА – кључни појам астробиологије, појединачна предавања из историје науке о Руђеру Бошковићу и Галилеу Галилеју, затим предавања из области астрофизике о тамној материји и енергији, о катастрофизмима и феноменима изумирања. Др Ћирковић је био учесник у представљању великог броја научнопопуларних књига, као што су наслови Дејвида Раупа, Адана Френка, Стивена Веба, Макса Цемера, Мичио Какуа и др. Као човек широког образовања и интересовања имао је запажен допринос у дискусијама о односу религије и науке, као и о псеудонауци. Немерљив допринос у виду програмских предлога и сугестија, програму Коларчеве задужбине др Ћирковић даје и као председник Савета за астрономију.

Додељујући плакету др Милану Ћирковићу, желимо да му узвратимо и захвалимо на несебичном ангажовању у раду наше предавачке делатности, са надом да ћемо у будућности сарадњу наставити на добробит и задовољство посетилаца.

UNESCO КАТЕДРА ЗА КУЛТУРНУ ПОЛИТИКУ И МЕНАѢМЕНТ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

UNESCO катедра за културну политику и менаѢмент Универзитета уметности у Београду ове године обележава 15 година рада. Сарађује са преко тридесет института, високошколских установа и организација цивилног друштва из југоисточне Европе са циљем да промовише позитивне промене у глобалној реторици о култури и образовању у области културне политике и менаѢмента, тако и у њиховим праксама а у складу са специфичним развојним потребама овог региона Студијске програме ове катедре похађало је више од 300 полазника из различитих европских али и ваневропских земаља, јер се настава изводи на енглеском и француском језику. Програм је акредитован и од Универзитета Лион 2, па студенти стичу две мастер дипломе.

Активности Унеско катедре подразумевају стварање јединствене базе података, истраживања, образовање и обука у области културне политике и менаѢмента у региону. Бавећи се практично, свим важним друштвеним питањима од имплицитних политика до свакодневних културних пракси, спроводи конкретне културне активности са практичним резултатима у области културног наслеђа, књижевности, визуелних и извођачких уметности, истраживања, образовања и других.

У претходне две сезоне, сарадња Унеско катедре и Коларца, кроз циклусе предавања и представљање интердисциплинарних студијских програма, допринела је отварању питања природе одрживог културног развоја из перспективе специфичних потреба региона југоисточне Европе. Такође и препознавању актуелних тема којима се промовише интердисциплинарна природа културне политике и нуди оквир за иновативнији приступ развоју хуманистичких, друштвених и других наука широм региона. Програми Унеско катедре на Коларцу, допринели су успостављању континуитета у теоријском промишљању и упознавању актуелних питања културне политике код нас и у окружењу. Кроз циклусе предавања о културној дипломатији и паметним, креативним и узбудљивим градовима, представљањима студијских програма ове катедре, обухваћене су актуелне теоријске и нове сазнајне праксе: теорије уметности и медија, активизам у култури, учење о пројектном планирању у култури, значај етичког и компетентног руковођења у области културе, питања производње, преноса и примене знања у пољу културних делатности, упознавање са моделима креирања политика развоја кроз културу и иновације, одрживост, културно наслеђе, обједињени урбани развој. Теме и учешће домаћих и иностраних предавача у овим програмима, утицали су на препознавање и развијање нове публике Коларца- младе, садашње и будуће професионалце у култури. Истовремено, шира јавност је имала прилику да се упозна са свим актуелним трендовима у култури и значајем културне политике у укупном развоју друштва.

Унеско катедра, дајући допрнос развоју друштва знања, кроз унапређење образовног система, сарадњу експерата, професионалаца и студената из целог света, иницирање нових

пројеката, представља данас кључни професионални ресурс за културу и развој у југоисточној Европи. Захваљујући њиховим укупним активностима, постали смо део међународног окружења у области културне политике, а Унеско ју је именовao једном од 10 најбољих и референтних катедара за образовање о значају Унеско конвенције за промоцију и заштиту разноликости културних израза.

УМЕТНИЧКИ АНСАМБЛ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ СТАНИСЛАВ БИНИЧКИ

Наш прослављени композитор, наставник и утемељивач војне музике Станислав Бинички, основао је 26. септембра 1899 године, Први Београдски војни оркестар чију традицију кроз три века чува Уметнички ансамбл МО „Станислав Бинички”. То је био први београдски оркестар који је могао изводити, за тадашње доба, модерну музику.

Уметнички ансамбл МО "Станислав Бинички" данас представља установу Управе за односе са јавношћу, која својом програмском и репертоарском разноврсношћу, жанровском прилагодљивошћу, високим уметничким критеријумима и широком лепезом извођачких могућности, на достојан начин афирмише и репрезентује Републику Србију, Министарство одбране и Војску Србије, домаћој и иностраној публици, али и стручној јавности.

У саставу Ансамбла данас се налазе Симфонијски оркестар и Мешовити хор МО и ВС.

Остварујући богату сарадњу са институцијама из иностранства Ансамбл је гостовао у Белгији, Швајцарској, Аустрији, Бугарској, Чехословачкој, Пољској, Италији, Мађарској, Румунији, Немачкој и Русији, где је имао чак 80 концерата.

Ансамбл је пропутовао десетине хиљада километара и извео око 7.500 разноврсних музичких програма пред више од 5.000.000 посетилаца, и преносио славу музичког блага широм наше земље и већине европских земаља.

Први концерт на Коларчевом народном универзитету одржали су 18 дана после његовог отварања под именом Оркестар краљеве гарде 22. фебруара 1932. године под управом Драгутина Покорног на свечаној академији поводом 200 годишњице од рођења Џорџа Вашингтона.

Од тада до данас Оркестар је наступао под разним именима у Коларчевој задужбини бише од 250 пута са најпознатијим диригентима и солистима из земље и иностранства.

АНСАМБЛ РЕНЕСАНС

Ансамбл *Ренесанс* је једини ансамбл, у светским размерама који се бави музиком ренесансе, средњег века и барока у континуитету од 50 година. Развој интересовања за рану музику је готово у исто време кренуло у Београду као и у осталим градовима тадашње државе у Словенији – Томаш Рамовш, Хрватској ансамбли *Sintagma Musicum* или *Zagrebiensis*, у Сарајеву Иван Калцина, гитариста који сада живи у Италији. *Ренесанс* се разликује од осталих што је први почео да користи копије историјских инструмената, који припадају епохи настанка музике коју изводи. Првих десет година ансамбл није делио хонораре него је сав приход од концерата одвајао за инструменте, тако да *Ренесанс* има импресиван инструментаријум са више од 200 инструмената. Цела прича око првих ансамбала за рану музику дешавала се паралелно са хипи покретом, који је у неку руку био инспирација за све то у целом свету. У шали кажемо да су једино можда у рок музици Ролингстоунси старији од Ренесанса.

Иако је у Београд прве партитуре и историјске инструменте за рану музику Драган Млађеновић Шекспир донео из Беча и Прага 1968, ансамбл Ренесанс је званично основан 1969, а први концерт одржао је 14. јануара 1970. у београдској Галерији фресака. Оснивачи ансамбла су: Миомир Ристић, Драган Млађеновић Шекспир и Љубомир Димитријевић.

Познат по свом начину да музику из далеке прошлости - средњег века, ренесансе и барока - данашњем слушаоцу представи аутентично, али и разумљиво, Ансамбл *Ренесанс* је током пет деценија стекао многобројну публику.

Од свог оснивања одржали су више од 4.000 концерата широм света. Од 1979, када је Ансамбл први пут гостовао у иностранству (у Хелсинкију), наступали су у скоро свим земљама Европе, учествовали на Зимској олимпијади у Сарајеву, али и гостовали на Кипру, у Сирији, Алжиру...

На подујуму Коларчеве задужбине први пут су појавили у фебруару 1979. године и до сада се име овог ансамбла нашло на 117 изведених програма у нашој дворани.

Ренесанс је пре 25 година – 1994. отворио Одсек за рану музику у Музичкој школи „Јосип Славенски“ тако да су неки од садашњих чланова ансамбла бивши ученици из Славенског који су данас редовно присутни као значајни учесници концертног живота нашег града.

Кроз свој уметнички рад већ пет деценија показују високе резултате, о чему сведоче многобројне критике, награде и новински чланци, изузетни концерти као и изванредни резултати које је су постигли својим уметничким и педагошким залагањем. Бројне

уметничке иницијативе, разноврсни програми и ангажовања која су потекла од чланова ансамбла Ренесанс позитивно су утицали на побољшање нивоа концертне понуде уметничке музике, развоју културе на нашим просторима и успешне дугогодишње сарадње са Центром за музику

ГОДИШЊА НАГРАДА ЛИКОВНЕ ГАЛЕРИЈЕ

ШЕЈМА ФЕРЕ

Савет Галерије је већином гласова донео одлуку да награда припадне ШЕЈМИ ФЕРЕ, ликовној уметници из Београда, за изложбу *Матине програм*, која је одржана од 25. 9. до 13. 10. 2018.

ШЕЈМА ФЕРЕ дипломирала је сликарство и графику на Факултету ликовних уметности у Београду. Излагала је на 30 самосталних и више од 150 групних изложби широм света. Добитница је посебног признања за сликарство Фондације Оназис, а радови јој се налазе у јавним колекцијама широм света. Живи и ради у Београду.

Шејма Фере се бави феноменима конзументског друштва и глобализације. Користи различите комбинације наратива, фикција и бројних референци да примети и забележи односе стварног и измишљеног у савременом свету. Њени радови су грађени естетиком слободних асоцијација и метафоре. То су интимне и компактне слике богате детаљима, са одређеном врстом филмичне неизвесности.

Матине програм, колажи

Наслов изложбе „Матине програм” инспирисан је дневним термином у биоскопу када за јефтине улазнице можете гледати филмове. Он исказује идеју о доколици измештеној од утилитарних активности и градске вреве.

„Матине програм”, термин од 9 до 19 часова, место збивања – биоскоп... или галерија.

На програму су колажи и цртежи. Прекида се са традиционалним временом и, кроз мрежу односа ликовних и предмета, субвертирају уписана и конструисана значења, родне интерпретације и искуство реалног. Ствара се простор привида који разобличава илузорност стварног света.

Добро дошли на „Матине програм”.

Из каталога изложбе *Матине програм* Шејме Фере.